

gla

slovenske kulturne akcije

Leto VI - 9 VOCERO DE LA CULTURA ESLOVENA 15.5.1959

NAŠA NAJPOZITIVNEJŠA STVARITEV

(Vinko Beličič, Trst)

Premišljam o petletnem jubileju Slovenske kulturne akcije s prvimi tremi letniki Meddobja pred sabo. Vnovič prebiram njih kazalo in vidim, kako prav je, da sem jih dal vezat. Ni moč tajiti, da je v reviji ta leta izšlo razmeroma največ kvalitetnih stvari, kar so jih zmogli zamejski Slovenci. Zato tudi danes kličem vsem, ki ste v odboru S.K.A. (to je v Buenos Airesu): Meddobje moramo ohraniti za vsako ceno! Dokler bo izhajalo, bo oznanjalo, da slovenski kulturni delavci, naj živijo kjer koli po svetu (razen v Sloveniji), vedo za svojo dolžnost in se ne uklanjajo težkim okoliščinam. Revija je ogledalo časa in razmer, in četudi je Meddobje deficitno, ostati mora! In ne le ostati: tudi izhajati mora redneje; četudi v tanjših zvezkih, pa naj pogosteje! Naj S.K.A. rajši skrči ostali knjižni program.

O knjigah S.K.A. sem sproti pisal, kaj mislim. Poročal sem o njih na tržaškem radiu in v tukajšnje liste, zato da bi imel kot poverjenik nekoliko lažje delo. Iz lastnih spoznanj in mnenj bralcev sem si ustvaril jasno misel o tem, kakšne knjige naj S.K.A. izdaja. Pridružujem se Vodebu ("Glas S.K.A." 20. 4. 1959) in še odločneje poudarjam, da v založniški politiki S.K.A. ne vidim pravega reda niti doslednosti. Dobili smo nekaj knjig, ki so izzvenele v nezadovoljstvo bralcev in založbi oziroma ustanovi niso povečale ugleda. Minili so časi, ko je knjiga imponirala bralcem zavoljo svoje debeline. Če se izdajajo izvirne knjige, naj bodo res odobrene po merodajni komisiji. Vodstvo S.K.A. naj upošteva, da so bralci kritični in da poverjeniki niso kaki navadni trgovci. Ker ne delajo za provizijo, želijo pač širiti čim boljše blago.

Medtem ko Meddobje rado prinaša ocene raznih drugih knjig, pa je izmed vseh, ki so izšle v založbi S.K.A., doslej ocenilo samo dve leposlovnici: Kocipra ("Mertik") in Preglja, in pa "Dhaulagiri" (ako izvezamo zbornik "Vrednote"). Ali to pomeni, da ni kritikov? Ali pa se S.K.A. boji pogledati resnici v oči? Strah pred kritiko je stara slovenska bolezen. Toda vedeti moramo, da človek, ki se boji kritike, posredno priznava, da z njim nekaj ni v redu. Zdrav in klen napredek je možen le ob poštenih kritikah. Kulturno delo, ki naj ima trajno vrednost, ne sme biti amaterstvo.

(Dalje na 4. str.)

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

Filozofski odsek

V petek 22. maja ob 19.30 v dvorani Bullrich, Sarandí 41

prvi kulturni večer

Predava univ. prof. dr. Milan Komar

ETIMOLOGIJA FILOZOFSKIH IZRAZOV

Letos bodo kulturni večeri prvo soboto in tretji petek v mesecu, da omogočimo udeležbo tudi tistim, ki včasih ob sobotah težje odhajajo zdoma. Ta red bomo ohranili, dokler ne prejmemo drugačnih želja.

"Po kakšni poti? Pot sreče ali pot odrešenja? Izbrali bomo pot odrešenja... Kar nič sreče, iščemo odrešenje. Kajti sreča in odrešenje nista eno in isto. Pojma sta si celo v nasprotju. Sreča je vedno samo nekaj približnega — odrešenje pa ima samo eno izbiro: vse ali nič. Kdor izbira sredino, se pogubi. Peguy je hotel najprej odrešenje človeštva in ves njegov socializem je bil v tem obsežen. Ko se je nad tem razočaral, je s političnim socializmom prekinil. Kajti politični socializem obljublja srečo, Peguy pa je strmел za metafizično vsebino sreče in je krenil na pot, da najde odrešenje človeštvu. Toda kaj je odrešenje drugega kot večno življenje? Torej je Peguy prišel do odrešenja prej, predno je sprejel krščanstvo. Da, tako se je zgodilo! Kajti zgodilo se bo tako: kdor bo hotel rešiti človeštvo, bede ne bo uspel, če bo iskal zdravil za bedo, ker jih bo iskal za en dan ali za eno desetletje... Lek bo odnehal in beda se bo vrnila. Treba je iti dlje: spreminiti je treba vsebino človeškega življenja. Večnost je terjala od Peguya, da se je na poti za srečo človeštva odtrgal od nje in krenil v smer, ki je vodila k odrešenju vsega človeštva. Med srečo človeškega rodu in srečo za vsako dušo se je postavila nova zahteva, zahteva odrešenja."

André Rousseaux
o Peguy.

ZALOŽBA S. K. A.

I z š l o :

Avrelij Avguštin - F.Ks. Lukman
KNJIGA O VERI UPANJU IN
LJUBEZNI

(ENHIRIDIJ)

Cena v Argentini:

\$ 30.- na navadnem papirju
\$ 40.- na boljšem papirju

T i s k a s e :

ZGODOVINSKI ZBONIK

Uredil Marijan Marolt

V p r i p r a v i :

M E D D O B J E

številka 4. — IV.

naši večeri

JUBILEJNI VEČER

Slovenska kulturna akcija je v soboto 2. maja obhajala svojo peto obletnico. Slavnostni večer je bil v "Teatro Junín". Spored je bil kar najskrbneje izbran. Predsednik Ruda Jurčec je v "Besedi ob jubileju" osvetlil petletno pot Akcije. (Govor objavljamo na drugem mestu.)

Koncertni del

(Pianistka Ančica Kralj je izvajala skladbe slovenskih avtorjev. Odigrala je Ant. Lajovica "Sanjarijo", L. M. Škerjanca "Jesensko", "Božično" in "Nočno" in Janka Ravnika "Valse mélancolique". Jasnost izraza in globoko doživetje je ktilo iz podajanja, v stilu svojako in razgibano.

Kvartet sester Finkovih z bratom Božom je izpolnil drugi del glasbenega sporeda. Izvajali so predvsem stilno ubrana dela slovenske glasbene literature. Narodne v Geržiničevi priredbi "Goreči ogenj" je zapel kvartet brez spremljave. V njih so se nam pokazali izvajalci glasovno in barvno zlit; pesmi so bile dobro uvežbane in doživeto podane. Kegojeve "Zvončke" je zapel tercet; razgibanost in dinamika sta prišli jasno do izraza. Prodorno in iskreno doživeto je bila zapeta Lajovičeva "Pesem deklice", ki jo je tudi izvajal tercet. Bariton Boža Finka je prišel v Pramljavi "Zapel bi pesem žalostno" zlasti barvno do izraza.

Sledil sta izvirni skladbi Alojzija Geržiniča: "Baragova smrt" in "Svatovska". Prvo je izvajal baritonist Božo Fink, drugo pa kvartet. "Baragova smrt" je skladatelj glasbeno izoblikoval tako, da je prvo besedo zahvale povezal v široko razpet melodičen obok z dinamičnimi podporniki razloženih harmonij. Sledeči recitativni del grebe po globinah trpljenja in očiščenja in doseže intenzivni višek v dolgem sklepnem akordu. Zlasti močno obliko je dobila izpoved umirajočega o vzvišenosti duhovniške moči in poslovilne besede uvaja motiv, ki ga je instrument izvajal ob začetni pevčevi melodiji. Skladba je zamišljena kot molitev, ki naj doni v templju — in izvajalec B. Fink je z barvo svojega glasu in umirjenostjo izražanja ta vtis dosegel in ga jasno izoblikoval. — "Svatovska" je besedilo iz poslednjega speva Novačanovega "Petega evangelija". Skladatelj je poustvaril uvodoma vzhodnjaško obeležje; začetni klavirski takti ponazarjajo skupek instrumentov. Ženski glasovi so izdelano in tehnično enotno podajali naraščanje misli in izoblikovali glavno melodijo. Gotovo je bila skladba za izvajanje več kot zahtevna. Je polna fines in menjajočih se diživetij. Kvartet jo je podal stilno izbrušeno in v zanosu, kakor to zasluži prvo izvajanje take umetnine.

Kvartet Finkovih je s tem koncertom znova opozoril na mesto, ki ga zavzema v naši glasbeni kulturi: posveča posebno skrb novitetam in goji zanimanje za našo, zlasti moderno vokalno literaturo, ki jo podaja z vso skrbnostjo in ljubeznijo. Uveljavlja se vtis, da je kvartet postal nepogrešljiv v razvoju našega glasbenega ustvarjanja v zamejstvu.

Spremljal je na klavirju avtor prof. Alojzij Geržinič.

obrazi in obzorja

BESEDA OB JUBILEJU

"Ko sem pred približno petimi leti stopal na približno enaki prireditvi prvič pred Vas, me je navdajal nek poseben, skoraj bi rekel svet strah. Bil je korak v neznano in negotovo. Pozdravljal sem Vas s posebnim spoštovanjem, kakor da bi hotel že vnaprej prositi, da nam oprostite, ako smo krenili predačle...

Nocelj bi rad nekoliko spremenil vsaj obliko tega pozdrava — kajti kako bi mogla beseda zajeti vse, kar nas v teh trenutkih navdaja — in zato Vas naslavljam s prisrčnimi besedami

pozdravljeni, dragi prijatelji!

Ko je veliki rimski državnik, filozof, pisatelj in humanist Cicero gledal na svet okoli sebe, na svet, ki se je podiral — rimska republika je tonila v bojih državljanske vojne — je nekaj mesecev pred nasilno smrtjo napisal delo, ki mu je dal naslov "De amicitia". Svojemu ljudstvu je zapustil velik traktat, od njega se je poslovil z veliko poslanico o prijateljstvu. Na pragu smrti je veliki mislec antične kulture napisal Rimljanom in človeštvu oporoko najvišje človeške modrosti — in govoril jim je o prijateljstvu. V viharju državljanske vojne, ko je brat sovražil brata, sosed klal sosedu, je Cicero oznanjal in učil prijateljstvo kot posebno dobrino človeškega rodu.

Ne moremo se izogniti stari resnici, da je narod zapisan smrti, če se kulturno ne osvesti in če v oblikovanju vsebine človeštva ne drži koraka z drugimi narodi. Pogled nazaj je samo pogled v smrt; kar je bilo, se ne vrne, seme je umrlo, da vzkljeje novo drevo. Kdor se misli predolgo ustavljati na pragu tistega, kar je bila nekoč njegova hiša, ko jo je zapuščal, bo verjetno tam obstal kot steber soli, podoben Lotovi ženi.

Pet let je za nami, pred Vami je naše delo — knjige, revija, zborniki in umetnostne prireditve in ob vsem tem delo kritike, zakladnica sodb o naši poti. Vse to govori o delu Slovenske kulturne akcije. To je res nekaj — ponekod in sicer med drugimi nerodnostmi, so govorili o slovenskem čudežu. Toda to ni vse!

Res je, med vsem tem je za našo skupno duhovno zakladnico mogoče nekaj trajnega, toda gorje ustvarjalcu, pesniku, pisatelju in umetniku, če bi se s tem zadovoljil in mislil, da je vsega dovolj. Že sama zavest, da smo izpolnili svojo nalogo, bi bila za nas pogubna. Svet od danes ni več svet za jutri, orodje, ki je služilo danes, bo jutri gospodar zavrgele.

Kadar se skušamo ozreti po obzorju in zaslutiti sliko, ki se gradi pred nami, je podoba vedno in nenehno ista. Vedno je pred nami Prometej. Problem Prometeja razčlenjujejo — vsaka doba ga skuša razvozlati po svoje — po ustih Alberta Camusa je sedanji čas tvegala poskus, iti mimo njega s prezirom, ki slo ni na obupu in kdor je šel še dlje, je krenil v upor proti njemu s sredstvi napuha. Toda Prometejev problem je med nami in nas žene pred sfingo našega časa: na obeh straneh železne zavese govore o njem. Govore, da prihaja novi človek. Vse revolucije so brez pomena, ako tega novega človeka ne bodo izoblikovale in ga postavile kot luč na svetilnik svobode in sreče. Vsak dan ga srečujemo in gledamo njegovo sliko: novi človek je med nami, ogro-

— Na lanskem knjižnem sejmu jemele ljudem čas in na splošno v Frankfurtu so ugotovili nad poplituje intelektualno raven naroda. Vendar se slišijo tudi glasovi da televizija resnih del ne bo mogla izpodriniti in ne bo mogla zatrej željo pri resnih ljubiteljih kulture za globino in duhovno bogastvo. Televizija največ škoduje mladini, vendar bo dober učitelj v šoli mogel preprečiti pogubne vplive, če bo znal opozoriti dijake na pomen lepe besede.

— V Jugoslaviji zelo narašča

men je njegov lik, glava nosi ogromno čelado, polno atmskih mamil. Poletel bo v vsemirje...

Toda v nogah je šibak, slaboten in nebogljen in komaj more stopicati po zemlji. Svet ga drži nausmiljeno uklenjenega s svojimi zakoni. Svet je krut in svet tarja od nas, da na tej zemlji najdemo odgovor in podamo obračun.

Svet postaja premajhen za usodo človeka.

Svet postaja premajhen za usodo slovenstva.

Svet z vsem svojim bogastvom, z vso svojo duhovno dediščino terja od nas odgovor za vse — novi človek je odgovoren za vse, vsak od nas je odgovoren za ves svet in mi vsi smo odgovorni za vsakega izmed nas.

Pot, ki se odpira pred nami, ni pot triunfov. Med zemljo in vsemirjem se razpenja ogromen lok in ta lok se je začel graditi, ko se je začela zgodovina človeštva. Ta lok ni lok triunfov in veličastnih uspehov, ta lok je vzpon trpljenja, požrtvovalnosti in — ljubezni.

Ko se v "Bratih Karamazovih" Mitja pogovarja z Aljošo, mu pripoveduje, da je iskal Boga. Neznosno je trpel, ko je hrepenel za njim. Čimbolj je iskal, tembolj je prihajal do spoznanja, da se bo z Njim srečal tam pod zemljo, onstran groba in tam bo doživel tisto, za čimer hrepeni: svojemu Bogu bo zapel himno o trpljenju.

Dostojevski je imel v Petrogradu na spominski slovesnosti za Puškinom govor, ki je postal za celo 19. stoletje in še čez manifest za usmerjevanje ruske literature. Mi nimamo Dostojevskega in nimamo Puškina. Imamo pa Prešerna, Cankarja in imamo Plečnika.

Nekaj mesecev pred smrtjo je Plečnik skupno s škofom monsinjorjem Vovkom v Ljubljani ogledoval dela za oltar Kalvarije, ki jo je gradil. Ugotovila sta oba, da so prve stopnice že napravljene. Plečnik se je zazrl v škofa in odgovoril: "Da, prve stopnice so — in tam gori na vrhu pride Križ — nazadnje pridemo do Križa — — —"

Prvih pet let je za nami... in stopili smo na prvo stopnico. Danes si lahko priznamo, da stojimo trdno na prvi stopnici. Toda smo tudi iz Cankarjevega rodu in vemo, da je do vrha Kalvarije še mnogo stopnic... On jih je prehodil in na nobeni ni klečnil in ko je prišel do vrha, nam je zapustil veliko zakladnico vere, upanja in ljubezni do slovenstva, do človeštva, do Boga!

Poglejte nas, hočemo korakati naprej po tej poti — šli bomo, to sem prepričan, in šli bomo, tudi če nas bo ostala samo mala skupina — toda pred nami je Kalvarija tudi novega človeka in tam na vrhu je Križ, samo Križ — toda to ni več križ, ki bi bil samo izraz trpljenja in usodnih udarcev; to je nekaj tistega, kar je hotel izraziti Mitja, ko je Aljoši govoril o himni trpljenja.

Prosim Vas, ostanite nam prijatelji in veselite se z nami sadov, ki se morajo roditi iz bolečin, da je veselje ned njimi tem večje."

(Govor predsednika Rude Jurčeca, na jubilejnim večeru Slovenske kulturne akcije, 2. maja 1959.)

Število prevodov. V letu 1958 je izšlo 952 prevodov, leto prej pa samo 742. Največ je bilo prevedenih leposlovnih del, med njimi so na prvem mestu dela angleških avtorjev, na drugem mestu so Francozi, na tretjem Nemci. Ljubljanski listi pišejo, da je gotovo največje delo v zadnjih letih, prevedeno iz italijanskega jezika, Gradnikov prevod Dantejevega Pekla, ki je že izšel. Knjiga je opremljena tudi z ilustracijami in je dosegljiva za izredno nizko ceno.

—Slovenija je pred drugo svetovno vojno imela šest tednikov. Po letu 1945 se je to število občutno zmanjšalo. Iz Ljubljane poročajo, da so sklenili izvesti fuzijo obeh dnevnikov "Ljudska pravica" (izhaja v bivši tiskarni Slovenca) in "Slovenski poročevalec" (izhaja v bivši tiskarni Juttra). Oba bo nadomestil novi dnevnik "Delo". Redukcijo opravičujejo, češ da dva lista nista imela zadosti strokovno sposobnega uredniškega osebja.

Pesnik Branko Rozman je že drugič segel v dramsko oblikovanje življenja. Prvič z dramo "Roka za steno", zdaj pa z enodejanko "Človek, ki je ubil Boga". Če je bila prva pravzaprav le niz izredno dramsko podanih monologov, usod, je ta druga velik korak naprej. Postala je sicer monolog, toda ne več deklamiran, temveč ilustriran z dramskim dogajanjem. Tisti, ki ga pripoveduje, komunistični aktivist Mato, je zdaj igralec svoje usode še z dvema soigralcema, katerih eden predstavlja železni ukaz komunistične partije — Luka, druga pa Matova intimna ljubezen — Vlasta. Oba sta zvodila v zločin: Luka s satansko masko, ona pa s tragično ljubeznijo po herojstvu moža. S privolitvijo v izvršitev atentata, je Mato nehote ubil svojega velikega dobrotnika — duhovnika, nekaj treutkov po sveti maši, ko je bil v žrtvi še živi Bog. Tako je ubil Boga s človekom in s tem tudi svoj mir ter vzbudil vest. In ta obup je vsebina dejanja. Igra je vključena kot pripovedovanje poveljniku vaške straže, prijatelju v času, ko ga je v prijateljevi odsotnosti smrtno zadelo Lukovo maščevanje, in do trenutka, ko se mu s smrtjo nasmehne za odpuščanjem ubita žrtev in najde živega Boga. Ta notranja drama obupa po atentatu je močna, toda čutili smo, da je vkljub živahnemu slikanju vendarle v bistvu enolijsko pripovedovanje. Manjkalo je protitoka, ki se je pa vidno pojavil šele za zaključnim strelom. Ko bi Lukovemu protidejanju podal avtor več akcije, bi našel več dramskih konfliktov, ki so živec dramske napetosti. Tako pa je vrednost te enodejanke v izredno zanimivi psihološki invenciji, iskreni samoizpovedi protagonista in v globini občutja. V Matu je globoko podana tragika slovenskega človeka iz leta 1942 v domovini, ki ni bil ateist, ampak je bil zajet v satanske klesče komunizma, kajti le kot veren človek je lahko občutil zločin pri ubijanju živega Boga. Ker je drama ostala preveč na gladini novelistike, je pa s tem tragičnim občutjem dobila poudarek in vrednost močne balade in pomeni živo stvaritev.

To je pokazala tudi predstava, kakor jo je v odsko oblikovanje vkomponiral in razvil režiser Nikolaj Jeločnik in v odski prostor postavil scenograf arh. Marijan Eiletz. Igranje, scenografija, svetlobni (Borštnik) in zvočni učinki (Gabrenja) so bili tokrat v taki harmoniji, da res še ni bilo mogoče misliti na diletantsko predstavo. Vsa četvorica igralcev je podala močne, plastične odrske like. V prvi vrsti Jože Rus v vlogi Mata, katerega ekspresionistično podobo razklanega človeka je podal tako prepričevalno, da so v njem mnogi čutili resnični igralski talent. Druga močna karakterna podoba je bil Nikolaja Jeločnika Luka, tako v satanski maski, kot v nastopu zločinske disciplinske nasilnosti. Gospa Marija Kutnar-Jeločnikova je bila to pot v ljubezenskem "dvo-spevu" z Matom topli in prisrčni, dočim je v nemih stoječih prizorih bilo še čutiti trdost ročnih drž. Maks Nose pa je v vlogi Lapa, poveljnika vaške straže, podal človeka, ki mu je v naravi. V celoti je bila predstava harmonična in gotovo ena najboljših odskih stvaritev Slovenske kulturne akcije. Pomembnost izvirnega dela je dobila zaslužen predstavitel. Občinstvo je sodoživljalo z zavzetostjo usodo človeka na odru, hvaležno avtorju in izvajalcem. td.

doma in po svetu

— Novi slovenski pravopis pripravlja Akademija v Ljubljani in bo izšel pri Državni založbi. Glavna dela vodita Institut za slovenski jezik in Zavod za kulturo slovenskega jezika. V glavnem uredniškem odboru so dr. Anton Bajec, dr. Rudolf Kolarič, dr. Mirko Rupel, dr. Anton Sovre, dr. Matvez Šmalc, dr. Fr. Tomšič in Josip Vidmar.

— Italijanski pesnik Quasimodo je bil šest tednov v Rusiji. Tam ga je zadela kap in so ga morali zdraviti v bolnišnicah. Ko se je

vrnil, je povedal, da so mu tam rekli, da so njegove pesmi izšle v prevodu in bile razprodane, dasi je naklada znašala 50.000 izvodov.

— Cankarjeva založba v Ljubljani napoveduje novo izdajo Kosovelovih pesmi. Ista založba bo izdala tudi izbor Puškinove lirike v Klopčičevem prevodu, Edvard Kocbek prevaja Maupassanta in bo koncem tega leta pri Cankarjevi založbi izšla zbirka "Petdeset zgodb" tega klasika francoske literature. Knjigo bo ilustriral I. Čopić-Seljak.

(Dalje s 1. str.)

Dvomim, da bi kdo pri S.K.A. iskal kakih osebnih koristi. Saj smo se okoli nje zbrali od vsopovsod zato, da pomagamo ohranjati in dalje razvijati našo kulturo brez vsake misli na gmotno korist. S.K.A. bo živele, dokler bo kaj takih ljudi, in pa seveda tistih, ki ji bodo v kakršni koli obliki omogočali širiti našo tiskano besedo kot izraz globokih spoznanj, misli in čustev. Ker se zdi, da uspeh nagradnih natečajev bolj in bolj pojema, bi mogoče kazalo izdati prevod kakega za nas in naš čas tehtnega, umetniško dognanega tujega romana. (V 3. št. IV. letnika revije je n. pr. Šuštar navedel obilo del iz sodobne nemške literature.)

Še tole: S.K.A. naj izdaja knjige, ki bodo po snovi in umetniški vrednosti odgovarjale njenemu poslanstvu, drugače bodo vse raznotere žrtve brez pravega smisla. Manj dognane oziroma bolj površna literatura naj prihaja na svetlo v drugih založbah ali pa v listih, ki jih imamo zamejski Slovenci precej, dasi se nobeden ne približuje Medodboju.

Petletni jubilej S.K.A. mi je dal pobudo, da sem misli, ki sem jih ta leta sproti izražal, danes še enkrat pretresel, ker so po mojem mnenju še vedno aktualne. Dostavljam sem tudi nekaj novih. Vse to sem storil v želji, da bi S.K.A. — ta najpozitivnejša stvaritev naše emigracije — še temeljiteje opravljala poslanstvo, ki ga je prevzela.

Trst, 3. maja 1959.

ZALOŽBA SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE

Izšlo:

AVRELIJ AVGUŠTIN — FR. KS. LUKMAN KNJIGA O VERI, UPANJU IN LJUBEZNI (ENHIRIDIJ)

CENA:

- 30.— pesov (na navadnem papirju)
- 40.— pesov (na boljšem papirju)

Inozemstvo:

ZDA: 1 dolar (1.20); Italija: 500.— (600.—); Avstrija: 20.— (25.—); Francija: 300.— (400.—); Anglija: 10.— (12.—) šilingov (tudi v Avstraliji).

BREZ VELIKEGA TRUDA, BREZ VELIKIH STROŠKOV LAHKO MNOGO PRIPOMORETE KULTURNI AKCIJI. NE ZAVRZITE TEGA GLASU. POSLJITE GA PO NAVADNI POŠTI KOT TISKOVINO NA NASLOV SVOJEGA PRIJATELJA V TUJINI, KI NAŠEGA DELA SE NE POZNA.

— Dirigent "Renske filharmonije", ki ima svoj sedež v Koblenzu ob reki Mainz, je Slovenec Karlo Mizerit. Lamed 70 prosilcev vseh narodnosti je komisija izbrala njega. To je posledica uspehov, v Avstriji, Nemčiji in Švici.

— Novi zvezek Zbranih del slovenskih pesnikov in pisateljev pri naša enajsto knjigo Trdinovih spisov. Urednik Janez Logar je v knjigo uvrstil znani pisateljev spis Sprehod v Belo Krajino. V zbirki Izbranih del Dostojevskega je izšel nov zvezek, znameniti roman Idiot. Pri Državni založbi je izšel prevod starogrškega zgodovinarja Tukididesa: Peloponeška vojna. Delo je prevedel Janez Fašalek in je bogato ilustrirano. V posebni zbirki Slovenski likovni umetniki je pri Državni založbi izšla monografija o Borisu Kalinu. Uvod je napisal Zoran Kržišnik. Obsega 32 celostranskih reprodukcij kiparjevih del.

— Založba "Kmečka knjiga" v Ljubljani je morala prenehati s koncem leta 1958, kakor je leto poprej Slovenski knjižni zavod. Tisk založbe bo prevzel nov oddelek za tisk in propagando pri Glavni združni zvezi LRS v Ljubljani.

— Skupina Tržaških Slovencev izdaja Jadranski koledar, ki ga priključuje zbirki Prešernove družbe iz Ljubljane in sicer za naročnike na Tržaškem. V Koledarju za leto 1959 (opremil Milko Bambič) sodelujejo Jože Babič, dr. Jože Kotovel, dr. Lado Čermelj, Srečko Vilhar, Drago Godina, Albert Rejc, dr. Rado Bednarik, Izidor Predan in Andrej Pagon.

— Mohorjeva družba v Celju je za leto 1959 izdala naslednje knjige: Koledar Mohorjeve družbe za leto 1959, ki ga je opremil Stane Kregar. Prinaša pesmi in sicer Antona Vodnika, Leopolda Staneka, Gustva Strniša, Marijana Breclja, Štefana Šteinerja, Nežike Perc; prozo so prispevali Fr. S. Finžgar, Alojz Rebula, Janez Jalen, Janez Kmet, Jože Gregorič, Jože Kroflič, L. Stanek, Fran Roš. V Koledarju je še mnogo člankov pisane vsebine. Obsega 176 str. Kot 109. knjiga Slovenskih večernic so izšli Jalnovi Vozarji I. Knjigo je opremil Ivan Pengov. Tretja knjiga je F. S. Finžgarja Makalona in sicer v izvorni opremi Jožeta Plečnika. Četrta knjiga so naše domače zdravilne rastline, ki jo je napisal mag. Janez Komar.